

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

18. december 2019*

»Præjudiciel forelæggelse – social sikring – koordinering af de sociale sikringsordninger – forordning (EF) nr. 883/2004 – artikel 3 – materielt anvendelsesområde – ydelse ved alderdom – arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Den Europæiske Union – forordning (EF) nr. 492/2011 – artikel 7 – ligebehandling af nationale arbejdstagere og vandrende arbejdstagere – sociale fordele – en medlemsstats lovgivning, hvorefter en ydelse til »idrætsudøvere, der har repræsenteret staten«, er forbeholdt denne medlemsstats statsborgere«

I sag C-447/18,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Najvyšší súd Slovenskej republiky (Den Slovakiske Republiks øverste domstol) ved afgørelse af 29. maj 2018, indgået til Domstolen den 9. juli 2018, i sagen

UB

mod

Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A. Prechal, Domstolens præsident, K. Lenaerts, Domstolens vicepræsident, R. Silva de Lapuerta, som fungerende dommer i Tredje Afdeling, og dommerne L.S. Rossi (refererende dommer) og M.F. Biltgen,

generaladvokat: E. Tanchev,

justitssekretær: kontorchef M. Aleksejev,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 7. maj 2019,

efter at der er afgivet indlæg af:

- den slovakiske regering ved B. Ricziová og M. Kianička, som befuldmægtigede,
- den tjekkiske regering ved M. Smolek, J. Pavliš, J. Vlácil og L. Dvořáková, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen ved D. Martin, A. Tokár og B.-R. Killmann, som befuldmægtigede,

* Processprog: slovakisk.

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 11. juli 2019,
afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 1, litra w), og artikel 4 og 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT 2004, L 166, s. 1, berigtiget i EUT 2004, L 200, s. 1) samt af artikel 34, stk. 1 og 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«).
- 2 Anmodningen er indgivet i forbindelse med en tvist mellem UB og Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava (generaldirektøren for den sociale sikringskasse i Bratislava, Slovakiet) vedrørende lovligheden af den afgørelse, hvorved førstnævnte fik afslag på en ydelse, der udbetales til visse idrætsudøvere på højt niveau.

Retsforskrifter

EU-retten

- 3 Artikel 1 i forordning nr. 883/2004 med overskriften »Definitioner« bestemmer:

»I denne forordning forstås ved udtrykket:

[...]

w) »pension«: dækker ikke alene pensioner, men også renter, kapitalbeløb, der kan træde i stedet for pensioner, og udbetalinger, der foretages som refusion af bidrag, samt, med forbehold af bestemmelserne i afsnit III, forhøjelser i form af reguleringstillæg eller andre tillæg

[...]«

- 4 Denne forordnings artikel 3 med overskriften »Anvendelsesområde« bestemmer:

»1. Denne forordning finder anvendelse på enhver lovgivning om social sikring, der vedrører:

- a) ydelser ved sygdom
- b) ydelser ved moderskab og dermed ligestillede ydelser ved faderskab
- c) ydelser ved invaliditet
- d) ydelser ved alderdom
- e) ydelser til efterladte
- f) ydelser i anledning af arbejdsulykker og erhvervs sygdom
- g) ydelser ved dødsfald
- h) arbejdsløshedsydelse

- i) efterløn
- j) familieydelse

[...]

3. Denne forordning finder også anvendelse på de særlige ikke-bidragspligtige kontantydelse, der er omfattet af artikel 70.

[...]«

- 5 Nævnte forordnings artikel 4 med overskriften »Ligebehandling« er affattet som følger:

»Personer, som er omfattet af denne forordning, har de samme rettigheder og pligter i henhold til en medlemsstats lovgivning som vedkommende medlemsstats egne statsborgere, medmindre andet følger af særlige bestemmelser i denne forordning.«

- 6 Samme forordnings artikel 5 med overskriften »Ligestilling af ydelser, indtægter, begivenheder og forhold« bestemmer:

»Medmindre andet er fastsat i denne forordning, og på baggrund af de særlige gennemførelsesbestemmelser, der er fastsat, gælder følgende:

- a) hvis ydelser efter sociale sikringsordninger eller andre indtægter tillægges retsvirkning efter den kompetente medlemsstats lovgivning, finder de pågældende bestemmelser i denne lovgivning ligeledes anvendelse på tilsvarende ydelser, der er erhvervet i henhold til lovgivningen i en anden medlemsstat, eller på indtægter erhvervet i en anden medlemsstat
- b) hvis indtrædelse af visse begivenheder eller forhold tillægges retsvirkning efter den kompetente stats lovgivning, tager denne hensyn til tilsvarende forhold eller begivenheder, der er indtrådt på en anden medlemsstats område, som om de var indtrådt på dens eget område.«

- 7 Afsnit III i forordning nr. 883/2004 indeholder kapitel 9, der har overskriften »Særlige ikke-bidragspligtige kontantydelse«. Dette kapitel indeholder kun én artikel, nemlig denne forordnings artikel 70 med overskriften »Almindelig bestemmelse«, som fastsætter følgende i stk. 1 og 2:

»1. Denne artikel finder anvendelse på særlige, ikke-bidragspligtige kontantydelse, der tilkendes i henhold til lovgivning, som på grund af sin personkreds, mål og/eller betingelser for ret til ydelser, har træk både fra lovgivning om social sikring, som omhandlet i artikel 3, stk. 1, og fra social bistand.

2. Med henblik på dette kapitel forstås ved: »særlige, ikke-bidragspligtige kontantydelse«: ydelser som:

- a) enten har til formål
 - i) at supplere, erstatte eller yde et tillæg til dækning af de risici, der er omfattet af de i artikel 3, stk. 1, omhandlede sociale sikringsområder, og garantere de pågældende personer et eksistensminimum under hensyn til de økonomiske og sociale forhold i den pågældende medlemsstat

eller

- ii) udelukkende at sikre en særlig beskyttelse af handicappede i snæver tilknytning til disse personers sociale miljø i den pågældende medlemsstat

og

b) hvis finansiering udelukkende stammer fra obligatorisk beskatning til dækning af generelle offentlige udgifter, og betingelserne for tilkendelse og beregning af ydelserne ikke afhænger af et bidrag fra ydelsesmodtagerens side. Dog skal ydelser, der tilkendes som supplement til en bidragspligtig ydelse, ikke betragtes som bidragspligtige ydelser alene af denne grund

og

c) er opført i bilag X.«

8 Artikel 7 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 492/2011 af 5. april 2011 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Unionen (EUT 2011, L 141, s. 1) bestemmer følgende i stk. 1 og 2:

»1. En arbejdstager, der er statsborger i en medlemsstat, må ikke på grund af sin nationalitet behandles anderledes på de øvrige medlemsstatsers område end indenlandske arbejdstagere med hensyn til beskæftigelses- og arbejdsvilkår, navnlig for så vidt angår aflønning, afskedigelse og, i tilfælde af arbejdsløshed, genoptagelse af beskæftigelse i faget eller genansættelse.

2. Arbejdstageren nyder samme sociale og skattemæssige fordele som indenlandske arbejdstagere.«

Slovakisk ret

9 § 1 i zákon č. 112/2015 Z.z. o príspevku športovému reprezentantovi a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (lov nr. 112/2015 om ydelser til idrætsudøvere, der har repræsenteret staten, og om ændring af lov nr. 461/2003 om social sikring), i den affattelse, der finder anvendelse i hovedsagen (herefter »lov nr. 112/2015«), bestemmer:

»Denne lov regulerer tildeling af en ydelse til idrætsudøvere, der har repræsenteret staten (herefter »ydelsen«), som er en statslig social ydelse, der har til formål økonomisk at sikre idrætsudøvere, der – i egenskab af repræsentanter for Den Tjekkosllovakiske Republik, Den Tjekkosllovakiske Socialistiske Republik, Den Tjekkosllovakiske Føderative Republik, Den Tjekkiske og Slovakiske Føderative Republik eller Den Slovakiske Republik – har opnået en medalje ved De Olympiske Lege, De Paralympiske Lege, De Olympiske Lege for døde, verdensmesterskaberne eller Europamesterskaberne.«

10 Lovens § 2, stk. 1, fastsætter:

»Retten til en ydelse tilkommer en fysisk person, der

a) i egenskab af idrætsudøver og repræsentant for Den Tjekkosllovakiske Republik, Den Tjekkosllovakiske Socialistiske Republik, Den Tjekkosllovakiske Føderative Republik, Den Tjekkiske og Slovakiske Føderative Republik eller Den Slovakiske Republik har opnået:

1. en guldmedalje (førsteplads), en sølvmedalje (andenplads) eller en bronzemedalje (tredjeplads) ved De Olympiske Lege, De Paralympiske Lege eller De Olympiske Lege for døde
2. en guldmedalje (førsteplads), en sølvmedalje (andenplads) eller en bronzemedalje (tredjeplads) ved verdensmesterskaberne eller en guldmedalje (førsteplads) ved Europamesterskaberne i en idrætsgren, der er godkendt af Den Internationale Olympiske Komité til De Olympiske Lege, af Den Internationale Paralympiske Komité til De Paralympiske Lege eller af Den Internationale Komité for Idræt for Døde til De Olympiske Lege for døde, der gik umiddelbart forud for verdensmesterskaberne eller Europamesterskaberne, eller som blev afholdt i det år, hvor verdensmesterskaberne eller Europamesterskaberne fandt sted

b) er statsborger i Den Slovakiske Republik

- c) har fast bopæl i Den Slovakiske Republik eller er en person, på hvem en særlig bestemmelse finder anvendelse
 - d) ikke modtager en tilsvarende udenlandsk ydelse
 - e) har nået pensionsalderen og
 - f) har gjort sin ret til en pensionsydelse i henhold til særlige forskrifter gældende.«
- 11 Den nævnte lovs § 3 bestemmer følgende:
- »Ydelsens størrelse udgøres af forskellen mellem:
- a) 750 EUR og summen af pensionsydelse i henhold til særlige forskrifter og tilsvarende udenlandske pensionsydelse, såfremt den fysiske person har opnået
 - 1. en guldmedalje som omhandlet i § 2, stk. 1, litra a), nr. 1
 - 2. en guldmedalje som omhandlet i § 2, stk. 1, litra a), nr. 2, ved verdensmesterskaberne eller
 - b) 600 EUR og summen af pensionsydelse i henhold til særlige forskrifter og tilsvarende udenlandske pensionsydelse, såfremt den fysiske person har opnået:
 - 1. en sølvmedalje som omhandlet i § 2, stk. 1, litra a), nr. 1
 - 2. en sølvmedalje som omhandlet i § 2, stk. 1, litra a), nr. 2, ved verdensmesterskaberne eller
 - c) 500 EUR og summen af pensionsydelse i henhold til særlige forskrifter og tilsvarende udenlandske pensionsydelse, såfremt den fysiske person har opnået:
 - 1. en bronzemedalje som omhandlet i § 2, stk. 1, litra a), nr. 1
 - 2. en bronzemedalje som omhandlet i § 2, stk. 1, litra a), nr. 2, ved verdensmesterskaberne eller
 - 3. en guldmedalje som omhandlet i § 2, stk. 1, litra a), nr. 2, ved Europamesterskaberne.«

Twisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

- 12 UB, som er tjekkisk statsborger, og som i 52 år har haft bopæl på det område, der i dag er Slovakiet, vandt i 1971 en guldmedalje ved Europamesterskaberne i ishockey og en sølvmedalje ved verdensmesterskaberne i samme disciplin som medlem af Den Socialistiske Republik Tjekkoslavakiets landshold.
- 13 Da Den Tjekkiske og Slovakiske Føderative Republik blev opløst den 31. december 1992 ved midnat, valgte UB at blive tjekkisk statsborger. Han blev imidlertid boende i Slovakiet. Den slovakiske regering har i retsmødet endvidere præciseret, at da Den Slovakiske Republik og Den Tjekkiske Republik tiltrådte Den Europæiske Union den 1. maj 2004, var UB ansat på en grundskole, og at han fortsatte i denne stilling indtil i hvert fald 2006, hvilket ikke er blevet bestridt af de andre berørte parter.
- 14 Den 17. december 2015 ansøgte UB om den ydelse til idrætsudøvere, som er omhandlet i lov nr. 112/2015 (herefter »ydelsen til idrætsudøvere, der har repræsenteret staten«). Efter at socialsikringskassen i Bratislava havde konstateret, at UB ikke opfyldte kravet om slovakisk statsborgerskab som omhandlet i denne lovs § 2, stk. 1, litra b), afslog den ansøgningen.
- 15 UB anlagde sag ved Krajský súd v Košiciach (den regionale ret i Košice, Slovakiet) til prøvelse af denne afgørelse og gjorde under henvisning til EU-retten gældende, at den slovakiske lovgivning indebærer, at han udsættes for forskelsbehandling på grundlag af nationalitet, eftersom der ikke er blevet taget hensyn til, at han har boet 52 år i Slovakiet.
- 16 UB fik ikke medhold i sit søgsmål, og han har derfor iværksat kassationsanke ved den forelæggende ret.

- 17 Denne ret konstaterede ved en gennemlæsning af forarbejderne til lov nr. 112/2015, at den slovakiske lovgiver har begrundet sit valg om at gøre retten til den i hovedsagen omhandlede ydelse betinget af et slovakisk statsborgerskab med den omstændighed, at denne ydelse udgør en statslig social ydelse og ikke en pensionsydelse, og at den har til formål økonomisk at sikre idrætsudøvere på højt niveau, som i egenskab af slovakiske statsborgere har repræsenteret Den Slovakiske Republik, eller dennes retlige forgængere, i forbindelse med store internationale sportskonkurrencer. Denne lov finder i øvrigt ikke anvendelse på idrætsudøvere, som har repræsenteret staten, og som er statsborgere i andre medlemsstater.
- 18 Den forelæggende ret har imidlertid for det første bemærket, at ydelsen til idrætsudøvere, der har repræsenteret staten, ikke udelukkende har karakter af en statslig social ydelse, idet den udbetales regelmæssigt og sideløbende med en pensionsydelse for at forhøje pensionsydelsen til det beløb som fastsat i denne lovs § 3, litra a)-c). For det andet er UB i sin egenskab af idrætsudøver, der har repræsenteret staten i en kollektiv idrætsgren, blevet behandlet anderledes end sine holdkammerater, ved at han, til forskel fra dem, ikke er slovakisk statsborger, selv om han også har bidraget med egen indsats og formåen til landsholdets kollektive resultat.
- 19 Under disse omstændigheder har Najvyšší súd Slovenskej republiky (Den Slovakiske Republiks øverste domstol) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Kan artikel 1, litra w), artikel 4 og artikel 5 i forordning [nr. 883/2004], sammenholdt med retten til sociale sikringsydelser og sociale fordele, som er fastslået i [chartrets] artikel 34, stk. 1 og 2, [...] under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende fortolkes således, at de er til hinder for anvendelsen af en national retsforskrift, hvorefter det slovakiske socialsikringsinstitut skal tage en ansøgers statsborgerskab i betragtning som en grundlæggende betingelse for retten for nationale repræsentanter på det idrætslige område til en ydelse, der supplerer alderspensionen, selv om et andet lovbestemt krav, nemlig at have repræsenteret statens retlige forgængere, herunder Den Tjekkoslovakiske Socialistiske Republik, ligeledes indgår i den nationale retsforskrift?«

Det præjudicielle spørgsmål

- 20 Med sit præjudicielle spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 1, litra w), og artikel 4 og 5 i forordning nr. 883/2004, sammenholdt med chartrets artikel 34, stk. 1 og 2, skal fortolkes således, at de er til hinder for en lovgivning i en medlemsstat, der gør tildelingen af en ydelse til fordel for visse idrætsudøvere på højt niveau, som har repræsenteret denne medlemsstat, eller dennes retlige forgængere, i internationale sportskonkurrencer, betinget bl.a. af, at ansøgeren er statsborger i den pågældende medlemsstat.
- 21 Med henblik på at besvare dette spørgsmål skal det indledningsvis undersøges, om en ydelse som den i hovedsagen omhandlede er omfattet af det materielle anvendelsesområde for forordning nr. 883/2004.
- 22 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at det følger af Domstolens faste praksis, at sondringen mellem ydelser, der er omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 883/2004, og ydelser, der ikke er omfattet af denne forordning, hovedsagelig er baseret på de enkelte elementer i den pågældende ydelse, navnlig dens formål og de betingelser, under hvilke ydelsen tilkendes, og ikke på, om en ydelse betegnes som en social sikringsydelse i den nationale lovgivning eller ej (dom af 25.7.2018, A (Hjælp til en handicappet person), C-679/16, EU:C:2018:601, præmis 31 og den deri nævnte retspraksis).
- 23 En ydelse kan således anses for en social sikringsydelse, såfremt den for det første tildeles de berettigede uden nogen individuel bedømmelse af personlige behov, men efter lovbestemte kriterier, og forudsat for det andet, at den vedrører én af de sociale risici, der udtrykkelig er anført i artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 883/2004 (dom af 25.7.2018, A (Hjælp til en handicappet person), C-679/16, EU:C:2018:601, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).

- 24 Da de to i foregående præmis nævnte betingelser er kumulative, bevirker en manglende opfyldelse af en af dem, at den pågældende ydelse ikke er omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 883/2004 (dom af 25.7.2018, A (Hjælp til en handicappet person), C-679/16, EU:C:2018:601, præmis 33).
- 25 Hvad navnlig angår den anden betingelse må det undersøges, om en ydelse som den i hovedsagen omhandlede vedrører én af de risici, der udtrykkeligt er anført i artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 883/2004.
- 26 Hvad nærmere bestemt angår spørgsmålet om, hvorvidt en social ydelse kan anses for en ydelse ved alderdom som omhandlet i denne forordnings artikel 3, stk. 1, litra d), har Domstolen præciseret, at en ydelse kan kvalificeres som ydelse ved alderdom, når denne ydelse udbetales som et tillæg og alene udbetales til modtagere af alders- eller efterladtepension, og den finansieres af de samme midler som dem, der finansierer alders- og efterladtepensionen, og er tilknyttet alderspensionen, hvorved det gøres muligt for modtagerne at have midler til livets ophold (jf. i denne retning dom af 20.1.2005, Noteboom, C-101/04, EU:C:2005:51, præmis 25-29, og af 16.9.2015, Kommissionen mod Slovakiet, C-361/13, EU:C:2015:601, præmis 56).
- 27 I det foreliggende tilfælde skal det indledningsvis bemærkes, at selv om et af formålene med ydelsen til idrætsudøvere, der har repræsenteret staten, er »økonomisk at sikre idrætsudøvere«, således som det udtrykkeligt fremgår af § 1, i lov nr. 112/2015, fremgår det af de sagsakter, der er fremlagt for Domstolen, at formålet med denne ydelse hovedsageligt er at anerkende den fremragende indsats, som kun et meget begrænset antal atleter på højt niveau yder, og de bemærkelsesværdige resultater, som de pågældende har opnået i visse internationale sportskonkurrencer. Det væsentligste formål med ydelsen er således at belønne topidrætsudøvere for de resultater, som de pågældende har opnået inden for sportsverdenen som repræsentanter for deres land.
- 28 Dette væsentlige formål forklarer dernæst dels, at den nævnte ydelse finansieres direkte af staten, uden om de kilder, der er med til at finansiere den nationale sociale sikringsordning, og uafhængigt af bidrag fra modtagerne heraf, dels, at den ikke udbetales til alle idrætsudøvere, som har deltaget i sådanne konkurrencer, men kun til et meget begrænset antal af de omhandlede idrætsudøvere, som i denne forbindelse har vundet medaljer.
- 29 Endelig forholder det sig således, at selv om den maksimale størrelse af den i hovedsagen omhandlede ydelse begrænses afhængigt af, om modtageren eventuelt også får udbetalt en alderspension, er udbetalingen af denne ydelse ikke betinget af, om modtageren har ret til en sådan pension, men alene af, om vedkommende selv har indgivet en ansøgning herom.
- 30 Heraf følger, at en ydelse som den i hovedsagen omhandlede ikke skal anses for en ydelse ved alderdom, og at den dermed ikke vedrører en af de risici, der udtrykkelig er anført i artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 883/2004.
- 31 Det følger heraf, at den anden af de betingelser, som er opstillet i denne doms præmis 23, ikke er opfyldt.
- 32 Eftersom denne ydelse ikke dækker nogen af de risici, der er omfattet af de i artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 883/2004 omhandlede sociale sikringsområder, eftersom den ikke udelukkende har til formål at sikre en særlig beskyttelse af handicappede, og eftersom den under alle omstændigheder ikke er opført i bilag X til denne forordning, kan den heller ikke anses for en særlig ikke-bidragspligtig kontantydelse som omhandlet i denne forordnings artikel 70.
- 33 Henset til det ovenstående er en ydelse som den i hovedsagen omhandlede ikke omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 883/2004.

- 34 Under disse omstændigheder er der ikke anledning til at undersøge det forelagte spørgsmål i lyset af chartrets artikel 34, stk. 1 og 2.
- 35 Når dette er sagt, bemærkes, at det som led i den samarbejdsprocedure mellem de nationale retter og Domstolen, som er indført ved artikel 267 TEUF, tilkommer Domstolen at give den nationale ret et hensigtsmæssigt svar, som sætter den i stand til at afgøre den tvist, der verserer for den. Ud fra dette synspunkt påhviler det Domstolen i givet fald at omformulere de spørgsmål, der forelægges den. Det påhviler nemlig Domstolen at fortolke alle de bestemmelser i EU-retten, som de nationale retter skal anvende for at træffe afgørelse i de for dem verserende tvister, også selv om disse bestemmelser ikke udtrykkeligt er omtalt i de præjudicielle spørgsmål, der forelægges Domstolen. Til dette formål kan Domstolen fra samtlige de oplysninger, der er fremlagt af den nationale ret, og navnlig af forelæggelsesafgørelsens præmisser, udlede de EU-retlige bestemmelser og principper, som det under hensyntagen til genstanden for tvisten i hovedsagen er nødvendigt at fortolke (dom af 16.7.2015, *Abcur*, C-544/13 og C-545/13, EU:C:2015:481, præmis 33 og 34 og den deri nævnte retspraksis).
- 36 Selv om den forelæggende ret ikke formelt har anmodet Domstolen om en fortolkning af forordning nr. 883/2004, skal det som foreslået af Kommissionen i den foreliggende sag undersøges, om forordning nr. 492/2011, navnlig dens artikel 7, stk. 2, skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en medlemsstats lovgivning som den i hovedsagen omhandlede.
- 37 Som bemærket i denne doms præmis 13 har den slovakiske regering nemlig som svar på et spørgsmål fra Domstolen i retsmødet præciseret, at da Den Slovakiske Republik og Den Tjekkiske Republik tiltrådte Unionen, var UB ansat på en grundskole, og at han fortsatte i denne stilling indtil i hvert fald 2006.
- 38 Artikel 45, stk. 2, TEUF fastsætter imidlertid, at arbejdskraftens frie bevægelighed forudsætter afskaffelse af enhver i nationaliteten begrundet forskelsbehandling af medlemsstaternes arbejdstagere for så vidt angår beskæftigelse, aflønning og øvrige arbejdsvilkår (dom af 15.12.2016, *Depesme m.fl.*, C-401/15 – C-403/15, EU:C:2016:955, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).
- 39 Artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011 er desuden et særligt udtryk for den regel om ligebehandling, der er fastsat i artikel 45, stk. 2, TEUF, på det særlige område for tildeling af sociale fordele, og bestemmelsen skal fortolkes på samme måde som denne sidstnævnte bestemmelse (dom af 15.12.2016, *Depesme m.fl.*, C-401/15 – C-403/15, EU:C:2016:955, præmis 35 og den deri nævnte retspraksis).
- 40 Ifølge artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011 nyder en arbejdstager, der er statsborger i en medlemsstat, samme sociale og skattemæssige fordele som indenlandske arbejdstagere på de øvrige medlemsstatsers område.
- 41 Domstolen har fastslået, at denne bestemmelse uden forskel tilgodeser både vandrende arbejdstagere, der er bosat i værtsmedlemsstaten, og grænsearbejdere, der har lønnet beskæftigelse i værtsmedlemsstaten, mens de er bosat i en anden medlemsstat (dom af 15.12.2016, *Depesme m.fl.*, C-401/15 – C-403/15, EU:C:2016:955, præmis 37, og af 10.7.2019, *Aubriet*, C-410/18, EU:C:2019:582, præmis 24).
- 42 Ligeledes har Domstolen allerede fastslået, at en arbejdstager, der har udøvet lønnet beskæftigelse i værtsmedlemsstaten på det tidspunkt, hvor den pågældendes oprindelsesmedlemsstat tilsluttede sig Unionen, og som fortsatte med at udøve en sådan beskæftigelse efter denne tiltrædelse, fra tiltrædelsesdatoen kan påberåbe sig artikel 7, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EFT 1968 II, s. 467), hvis ordlyd er gentaget i artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011, medmindre den overgangsordning, der er fastsat i tiltrædelsesakten, bestemmer andet (jf. i denne retning dom af 27.9.1989, *Lopes da Veiga*, 9/88, EU:C:1989:346, præmis 9, 10 og 19).

- 43 Efter Den Slovakiske Republiks og Den Tjekkiske Republiks tiltrædelse af Unionen den 1. maj 2004 finder EU's lovgivning om arbejdstagernes frie bevægelighed i denne forbindelse principielt fuldt ud anvendelse på tjekkiske statsborgere, som arbejder i Slovakiet i overensstemmelse med artikel 24 i akten vedrørende vilkårene for Den Tjekkiske Republiks, Republikken Estlands, Republikken Cyperns, Republikken Ungarns, Republikken Letlands, Republikken Litauens, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Sloveniens og Den Slovakiske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union (EUT 2003, L 236, s. 33), og med punkt 1.1 i bilag V til denne akt, dog med forbehold af overgangsbestemmelserne i punkt 1.2-1.14 i dette bilag. Da artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 1612/68 ikke er omfattet af sådanne overgangsbestemmelser, finder denne bestemmelse anvendelse på disse tjekkiske statsborgere fra den 1. maj 2004 (jf. analogt dom af 27.9.1989, Lopes da Veiga, 9/88, EU:C:1989:346, præmis 9).
- 44 Artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011 omfatter dermed også en arbejdstager som UB, der, idet han ikke har skiftet bopæl, som følge af, at den stat, hvori han er statsborger, og den stat, på hvis område han har sin bopæl, har tiltrådt Unionen, befinder sig i samme situation som en vandrende arbejdstager.
- 45 Det skal derfor efterprøves, om en sådan ydelse til idrætsudøvere som den i hovedsagen omhandlede udgør en »social fordel« som omhandlet i artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011.
- 46 I denne forbindelse kan henvisningen i denne bestemmelse til de sociale fordele ikke fortolkes indskrænkende (jf. i denne retning dom af 30.9.1975, Cristini, 32/75, EU:C:1975:120, præmis 12, og af 17.4.1986, Reed, 59/85, EU:C:1986:157, præmis 25).
- 47 Det følger nemlig af formålet med den ligebehandling, der tilstræbes med artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011, at begrebet »social fordel« – som med denne bestemmelse er udvidet til også at gælde for arbejdstagere, der er statsborgere i andre medlemsstater – omfatter alle de fordele, det være sig med eller uden tilknytning til en arbejdskontrakt, som generelt tilkommer alle indenlandske arbejdstagere i det væsentlige på grund af deres objektive status som arbejdstagere, eller alene fordi de har sædvanlig bopæl på det nationale område, og hvis udstrækning til også at gælde arbejdstagere med statsborgerskab i andre medlemsstater følgelig må antages at kunne fremme disses mobilitet inden for Unionen (jf. i denne retning dom af 17.4.1986, Reed, 59/85, EU:C:1986:157, præmis 26, af 12.5.1998, Martínez Sala, C-85/96, EU:C:1998:217, præmis 25, og af 15.9.2005, Ioannidis, C-258/04, EU:C:2005:559, præmis 35), og dermed deres integration i værtsmedlemsstaten.
- 48 Som Domstolen allerede har fastslået, indbefatter sådanne formål bl.a. en arbejdsløshedsydelse til unge, som netop har afsluttet deres studier, og som søger arbejde for første gang (jf. i denne retning dom af 15.9.2005, Ioannidis, C-258/04, EU:C:2005:559, præmis 34), en børnepasningsydelse til en arbejdstagers barn (jf. i denne retning dom af 12.5.1998, Martínez Sala, C-85/96, EU:C:1998:217, præmis 26), muligheden for en enke og mindreårige børn af en vandrende arbejdstager for at drage fordel af samme prisnedsættelser på jernbanetransport som dem, der gælder for store familier (jf. i denne retning dom af 30.9.1975, Cristini, 32/75, EU:C:1975:120, præmis 13), muligheden for en tiltalt, der har status af arbejdstager, til at anvende et af de sprog, der sædvanligvis anvendes af borgerne i en kommune i værtsmedlemsstaten (jf. i denne retning dom af 11.7.1985, Mutsch, 137/84, EU:C:1985:335, præmis 16 og 17), eller en vandrende arbejdstagers mulighed for at opnå tilladelse til, at hans ugifte samlever, som ikke er statsborger i modtagermedlemsstaten, tager bopæl hos ham (jf. i denne retning dom af 17.4.1986, Reed, 59/85, EU:C:1986:157, præmis 28), eftersom alle disse foranstaltninger kan medvirke til at integrere den vandrende arbejdstager i modtagerlandets miljø og dermed til at gennemføre formålet om arbejdskraftens frie bevægelighed.

- 49 På samme måde må det antages, at en vandrende arbejdstagers mulighed for på lige fod med de arbejdstagere, som er statsborgere i værtsmedlemsstaten, at blive belønnet for enestående sportslige bedrifter, som den pågældende har opnået som repræsentant for denne medlemsstat, eller dennes retlige forgængere, kan bidrage til denne arbejdstagers integration i den pågældende medlemsstats miljø og dermed til gennemførelsen af formålet om arbejdskraftens frie bevægelighed.
- 50 I modsætning til, hvad den slovakiske regering har hævdet i retsmødet, kan der ikke rejses tvivl om denne fortolkning med henvisning til dom af 31. maj 1979, Even og ONPTS (207/78, EU:C:1979:144), og af 16. september 2004, Baldinger (C-386/02, EU:C:2004:535).
- 51 Domstolen fastslog ganske vist i disse domme, at ydelser, som tildeles krigsveteraner, hvis uarbejdsdygtighed beror på en krigshandling, eller tidligere krigsfanger, der har været i længerevarende fangenskab, som bevis for national anerkendelse for de prøvelser, de har udstået, ikke, for så vidt som de var et vederlag for at have stået i deres lands tjeneste, var omfattet af begrebet »social fordel« som omhandlet i artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 1612/68, og dette endda selv om de, der havde ansøgt om sådanne ydelser, var vandrende arbejdstagere. Disse ydelser bidrog således ikke til integrationen af disse arbejdstagere i værtsmedlemsstaten.
- 52 Den i hovedsagen omhandlede ydelse har derimod til formål at belønne de idrætsudøvere på højt niveau, som har repræsenteret værtsmedlemsstaten, eller dennes retlige forgængere, i internationale sportskonkurrencer, og som har opnået bemærkelsesværdige resultater. Navnlig er formålet med denne ydelse ikke alene at bidrage til modtagernes økonomiske sikkerhed ved bl.a. at kompensere for den manglende fuldstændige integration på arbejdsmarkedet i de år, hvor der er blevet fokuseret på at udøve sport på et højt niveau, men ligeledes og hovedsageligt til at give de pågældende en særlig samfundsmæssig status som følge af de sportslige resultater, som de har opnået i forbindelse med en sådan repræsentation. Den omstændighed, at en vandrende arbejdstager opnår samme samfundsmæssige status som værtsmedlemsstatens statsborgere, der befinder i samme situation, og som i sportskonkurrencerne også har vundet medaljer på det samme hold, nyder, kan fremme integrationen af disse vandrende arbejdstagere i denne medlemsstats samfund. Domstolen har desuden allerede anerkendt sportens, og navnlig amatørsportens, betragtelige samfundsmæssige betydning i Unionen, således som afspejlet i artikel 165 TEUF, og sportens rolle som fremmede for integrationen i værtsmedlemsstatens samfund (jf. i denne retning dom af 13.6.2019, TopFit og Biffi, C-22/18, EU:C:2019:497, præmis 33).
- 53 Heraf følger, at en ydelse som den i hovedsagen omhandlede er omfattet af begrebet »social fordel« i artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011, således at en medlemsstat, som udbetaler en sådan ydelse til sine indenlandske arbejdstagere, ikke kan nægte at udbetale samme ydelse til arbejdstagere, som er statsborgere i andre medlemsstater, uden at gøre sig skyldig i forskelsbehandling på grundlag af nationalitet, hvilket er forbudt i henhold til denne bestemmelse.
- 54 På baggrund af det ovenstående skal det præjudicielle spørgsmål besvares med, at:
- Artikel 3, stk. 1, litra d), i forordning nr. 883/2004 skal fortolkes således, at en ydelse, der udbetales til visse idrætsudøvere på højt niveau, som har repræsenteret en medlemsstat, eller dennes retlige forgængere, i internationale sportskonkurrencer, ikke er omfattet af begrebet »ydelse ved alderdom« som omhandlet i denne bestemmelse, og at ydelsen derfor ikke er omfattet af anvendelsesområdet for denne forordning.
 - Artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011 skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en medlemsstats lovgivning, der gør tildelingen af en ydelse til fordel for visse idrætsudøvere på højt niveau, som har repræsenteret denne medlemsstat, eller dennes retlige forgængere, i internationale sportskonkurrencer, betinget bl.a. af, at ansøgeren er statsborger i den nævnte medlemsstat.

Sagsomkostninger

55 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

- 1) **Artikel 3, stk. 1, litra d), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger skal fortolkes således, at en ydelse, der udbetales til visse idrætsudøvere på højt niveau, som har repræsenteret en medlemsstat, eller dennes retlige forgængere, i internationale sportskonkurrencer, ikke er omfattet af begrebet »ydelse ved alderdom« som omhandlet i denne bestemmelse, og at ydelsen derfor ikke er omfattet af anvendelsesområdet for denne forordning.**
- 2) **Artikel 7, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 492/2011 af 5. april 2011 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Unionen skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for en medlemsstats lovgivning, der gør tildelingen af en ydelse til fordel for visse idrætsudøvere på højt niveau, som har repræsenteret denne medlemsstat, eller dennes retlige forgængere, i internationale sportskonkurrencer, betinget bl.a. af, at ansøgeren er statsborger i den nævnte medlemsstat.**

Underskrifter